

KAMUDA TEFTİŞ VE DENETİMİN GÖREV ÇAKIŞMASI VE İÇ DENETÇİLERİN SORUŞTURMA YETKİSİ

Hami ÖRENAY
İç Denetim Birimi Başkanı
Maliye Bakanlığı

Yücel SÜZEN
İç Denetçi
Maliye Bakanlığı

ÖZET: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile kamuda denetim sistemimiz modern bir anlayışa göre yeniden şekillendirilerek kamuda denetim alanında iç denetçiler ve Sayıştay Denetçileri yetkili kılınmıştır. Atanan iç denetçiler yaptıkları denetim ve benzeri faaliyetlerle gerek idarelere değer katma, gerekse iç denetim kültürünün yerleştirilmesi konusunda önemli mesafe katetmişlerdir. Ancak, geline süreçte birtakım sorunlarla karşılaşmaktadır. Bunların en önemli olanı, iç denetim ile teftiş birimleri arasında görev çakışmasıdır. Bir diğer sorun ise iç denetçilerin 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri uyarınca ön inceleme, 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu ve 657 sayılı Kanun hükümleri uyarınca soruşturma yapma yapamayacakları konularındaki tereddütlerdir.

ANAHTAR KELİMELEER: İç denetim, teftiş, görev çakışması, ön inceleme, soruşturma.

I. Giriş

2003 yılında yasalaşan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunuyla kamu idarelerinde iç denetimin öngörülmesi ve iç denetim birimlerinin oluşturulmasından sonra, kamuda teftiş ve denetim birimleri arasında görev çakışması yaşanabildiği, teftiş birimlerinin denetim yapma yetkisi ile iç denetçilerin ön inceleme ve soruşturma yetkisinin tartışılmakta olduğu görülmektedir. Bu konularla ilgili değerlendirme ve öneriler, makalemizin konusunu oluşturmaktadır.

II. Kamuda Denetim ve Teftiş Alanında Görev Çakışması

Uluslararası kabul görmüş yaklaşım ve standartlara bakıldığında denetimin (audit); iç denetim (internal audit) ve dış denetim (external audit) olmak üzere ikiye ayrıldığı ve uluslararası düzeyde bir meslek olarak standartları, metodolojisi, etik kurallarının belirlendiği görülmektedir. 1941 yılında kurulan ve 165 ülkede hizmet veren Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü

"Avrupa Birliği uyum süreci çerçevesinde, uluslararası kabul görmüş uygulamalara paralel olarak çıkartılan 5018 sayılı Kanunla ülkemizde, kamuda denetime yeni bir boyut kazandırılmıştır"

(Institute of Internal Auditors), iç denetim alanında bu belirleme işlevini görürken; dış denetim ile ilgili konular ise Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatı (INTOSAI) tarafından belirlenmektedir.

Avrupa Birliği uyum süreci çerçevesinde, uluslararası kabul görmüş uygulamalara paralel olarak çıkartılan 5018 sayılı Kanunla ülkemizde, kamuda denetime yeni bir boyut kazandırılmıştır. Kanunda ülkemizin denetim yapısı, iç ve dış denetim olmak üzere düzenlenmiş ve bunların kimlerce yerine getirileceği belirlenmiştir. Bunun dışında Kanunda "denetim, iç denetim, dış denetim, teftiş/denetim" şeklinde çoklu bir denetim yapısı öngörülmemiştir.

Kanunda iç denetim, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyeti şeklinde tanımlanmıştır.

Diğer taraftan iç denetçilerin Kanunda sayılan görevlerine bakıldığında iç denetimin faaliyet ve görev çerçevesi daha anlaşılır olmaktadır. İç denetçilerin görevleri anılan Kanunda;

- Nesnel risk analizlerine dayanarak kamu idarelerinin yönetim ve kontrol yapılarını değerlendirmek.
- Kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması bakımından incelemeler yapmak ve önerilerde bulunmak.
- Harcama sonrasında yasal uygunluk denetimi yapmak.
- İdarenin harcamalarının, malî işlemlere ilişkin karar ve tasarruflarının, amaç ve politikalara, kalkınma planına, programlara, stratejik planlara ve performans programlarına uygunluğunu denetlemek ve değerlendirmek.

e) Malî yönetim ve kontrol süreçlerinin sistem denetimini yapmak ve bu konularda önerilerde bulunmak.

f) Denetim sonuçları çerçevesinde iyileştirmelere yönelik önerilerde bulunmak.

g) Denetim sırasında veya denetim sonuçlarına göre soruşturma açılmasını gerektirecek bir duruma rastlandığında, ilgili idarenin en üst amirine bildirmek şeklinde sayılmıştır.

Bu görevler çerçevesinde iç denetimin, kurumun mali olan ve olmayan tüm faaliyet ve işlemlerini ve denetimin bütün türlerini kapsadığı görülmektedir.

5018 sayılı Kanun, kamu malî yönetiminin yapısını ve işleyişini, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını, tüm malî işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve malî kontrolü ve denetimini düzenlemektedir. Kanundaki düzenlemelerden 5018 sayılı Kanunun bir çerçeve kanun niteliği taşıdığı, bir başka ifadeyle, 5018 sayılı Kanun kapsamında yer alan konularla ilgili yeni düzenlemelerin ancak bu Kanun çerçevesinde yapılabileceği anlaşılmaktadır. Kanunun 81 inci maddesinin f bendinde yer alan "Diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır." hükmü, teşkilat yasaları ya da ilgili yönetmelikleri uyarınca kamuda denetim ile ilgili konularda yetkilendirilen teftiş, kontrolörlük vb. birimlerin denetim yetkisini kaldırmış ve kamuda denetim alanında yetkili olanlar; şüpheye yer vermeyecek şekilde iç denetçiler ve Sayıştay Denetçileri olarak belirlenmiştir. Ancak, genel kural bu olmakla beraber, 2010 yılı içinde çıkartılan teşkilat yasalarının bir kısmında (Diyadin İşleri Başkanlığı, Dışişleri Bakanlığı gibi) iç denetim birimleri dışında teftiş kurullarına da denetim yapma yetkisinin verildiği görülmüştür. Bu durumun görev ve yetki çakışmasına neden olacağı ve buna ilişkin tartışmaları daha da artıracığı anlaşılmaktadır.

Ancak, mükelleflere ya da üçüncü kişilere yönelik alanlarda teftiş/denetim birimlerinin görev ve yetkileri halen devam etmekte olup bu faaliyetlerin farklı nitelikte ve kurum dışı alanlarda olması nedeniyle de, bu konuda iç denetim birimleri ile herhangi bir görev çakışması yaşanmamaktadır. Görev ve yetki çakışması; bünyesinde hem iç denetim hem de teftiş/denetim birimleri bulunan kurumlarda teftiş birimlerinin denetim görevini yürütmesi halinde ortaya çıkmaktadır.

"İç denetim, kurum bünyesinde idarenin üst yönetimine rapor veren ve idari faaliyetlerden bağımsız (fonksiyonel bağımsızlık) bir işlev olarak; standartlara uygun, sistematik ve disiplinli bir yaklaşımla, idarenin iç kontrolünü değerlendiren ve bu yönüyle yönetime katkı sağlayan bir mekanizma olarak görülmektedir"

5018 sayılı Kanunda "teftiş" görevi ile ilgili hükümlere bakıldığında;

-75 inci maddede yer alan "Malî yönetim ve kontrol sisteminin tümüyle zaafa uğradığı, belirgin yolsuzluk veya kamu zararına yönelik emarelerin ortaya çıktığı durumlarda; ilgili bakanın talep etmesi veya doğrudan Başbakanın onayı üzerine Maliye Bakanı, yetkili denetim elemanlarına, kamu idarelerinin tüm malî yönetim ve kontrol sistemlerini, malî karar ve işlemlerini mevzuata uygunluk yönünden teftiş ettirir. Bu teftişler sonucunda düzenlenecek raporların bir örneği İç Denetim Koordinasyon Kuruluna, bir örneği de gerekli işlemlerin yapılması için ilgili bakana gönderilir." hükmü gereğince Maliye Bakanlığı denetim elemanlarının,

-77 nci maddede yer alan "Malî yönetim ve kontrol sisteminin tümüyle zaafa uğradığı, belirgin yolsuzluk veya kamu zararına yönelik emarelerin ortaya çıktığı durumlarda; il özel idareleri için ilgili vali, belediyeler için ilgili belediye başkanının talep etmesi veya doğrudan Başbakanın onayı üzerine İçişleri Bakanı, yetkili denetim elemanlarına, ilgili mahallî idarelerin tüm malî yönetim ve kontrol sistemlerini, malî karar ve işlemlerini mevzuata uygunluk yönünden teftiş ettirir. Bu teftişler sonucunda düzenlenecek raporların bir örneği İç Denetim Koordinasyon Kuruluna, bir örneği de gerekli işlemlerin yapılması için ilgili vali veya belediye başkanına gönderilir." hükmü gereğince İçişleri Bakanlığı denetim elemanlarının mevzuata uygunluk yönünden teftiş yetkilerinin ancak belirtilen hallerde ve gerekli onaylar alındıktan sonra bulunduğu görülmektedir. Bu maddelerde geçen "mevzuata uygunluk yönünden teftiş" aslında iç denetimin türlerinden biri

olan uygunluk denetimine denk gelmektedir. Yani, 5018 sayılı Kanuna göre teftiş, ayrı bir fonksiyon olmayıp iç kontrol sisteminin tümüyle sekteye uğradığı durumlarda uygunluk denetimi şeklinde merkezden (Maliye Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı vasıtasıyla) yerine getirilecek ve bu yönüyle asli bir faaliyet olmayıp telafi edici nitelikte olacaktır. Diğer yandan, söz konusu iki maddede geçen denetim elemanlarının kimler olduğu da belirsizdir. Nitekim, söz konusu Bakanlıklarda, iç denetçilerin yanı sıra müfettiş, kontrolör vb. unvanlarıyla ve denetim elemanı kimliğiyle farklı birim ve statüde çalışanlar bulunmaktadır. Bu durum uygulamada görev ve yetki çakışmasına neden olabilecektir.

Yukarıda belirtilen haller dışında teftiş kurulları/denetim birimlerine teftiş görevi, teşkilat yasaları ve ilgili yönetmeliklerle verilmiş olup bu görevin herhangi bir tanımı mevzuatımızda bulunmamaktadır. Ayrıca, bu görevin neyi kapsadığı ve nasıl yapılacağı konusunda genel bir düzenleme de mevcut değildir. Bu durum tereddütlerin artmasına ve görev çakışmasına zemin hazırlamaktadır. Bu nedenle, "teftiş" görevinin tanımlanması ve diğer denetim türlerinden farkının ortaya konulması gerekmektedir.

Teftiş görevinden ne anlaşılması gerektiği, iki şekilde ele alınabilir: birincisi geleneksel yapı ve yaklaşımlar bakımından, ikincisi ise uluslararası standartlar ve yaklaşımlar bakımından.

Geleneksel yaklaşım, teftiş; denetimin karşılığı olarak yürütülen ve soruşturma yapmayı da kapsayan, sistematik olmayan, uluslararası kabul görmüş standart ve yaklaşımlardan farklı, Bakana veya en üst mercie bağlı bir statüde sürdürülmesi gereken bir faaliyet olarak görmektedir.

Gerek uluslararası kabul görmüş uygulamalar, gerekse ülkemizde oluşan mevcut siyasi iradenin yaklaşımında ise, teftişin ya denetim ve rehberlik işlevini üstlenmesi ya da idarenin sorumluluğunda kurum dışı alanlara yönelik inceleme ve araştırmaları yürüten bir yapıda olmasıdır. Avrupa Birliği yaklaşımında ise teftiş, yönetimin iç kontrolü kapsamında bir faaliyet olarak yürütülmesi gerekmektedir. Buna göre, "bir kamu idaresinin müfettişleri/kontrolörleri/denetmenleri tarafından yürütülen inceleme ve araştırmalar ile daire veya birimlerin işleyişine ilişkin di-

ğer faaliyetler, idaredaki iç kontrolün unsurlarından kontrol ortamına ilişkindir.¹⁷

Öte yandan, iç denetim, kurum bünyesinde idarenin üst yönetimine rapor veren ve idari faaliyetlerden bağımsız (fonksiyonel bağımsızlık) bir işlev olarak; standartlara uygun, sistematik ve disiplinli bir yaklaşımla, idarenin iç kontrolünü değerlendiren ve bu yönüyle yönetime katkı sağlayan bir mekanizma olarak görülmektedir.

Denetim ve teftişle ilgili bu yaklaşım ve açıklamalar çerçevesinde ülkemizde bu alandaki görev çakışmasının önlenmesi önem taşımaktadır. Bünyesinde sadece iç denetim birimleri bulunan kurumlarda doğal olarak iç denetim-teftiş birimleri görev çakışması yaşanmadığı, bu nedenle bu tür kurumlarda görev yapan iç denetim birimlerinin gelişmeye daha açık olduğu ve denetim plan ve programlarını uygulama ve denetim hedeflerini gerçekleştirmede daha etkin olabildikleri gözlenmiştir. Bünyesinde iç denetim biriminin yanı sıra teftiş ve kontrolörlük vb. birimleri bulunan kurumlarda ise görev ve yetki çakışması olabilecektir.

Esasında teftiş birimleri, 5018 sayılı Kanun çıkartılmasına kadar sahip oldukları nitelikli elemanlarıyla kamuda denetim alanında önemli bir rol ve sorumluluk üstlenmiştir. Aynı zamanda bu birimlerde görev yapanların bir kısmı, iç denetçi kadrolarına geçmek suretiyle iç denetim birimlerinin oluşmasına da katkı sağlamışlardır. Ancak, yeni sistemde bunların rol ve sorumluluklarının açık bir şekilde tanımlanması, sistemin işleyişi bakımından hayati önemi haizdir.

Kamuoyunda “Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı” olarak bilinen Tasarı yasalasabilseydi, görev çakışması sorunu kendiliğinden çözülmüş olacaktı. Diğer yandan, görev çakışmasının önlenmesi gerekliliği, Avrupa Komisyonunun Türkiye için hazırladığı geçmiş yıllar ilerleme raporlarında sık sık dile getirilmesine rağmen bu konuda henüz bir çalışma yapılamadığı görülmektedir. Bu yüzden, sorunun çözümü konusunda beklentiler artmakta ve bu konuda ivedi olarak yasal bir düzenleme yapılmasına ihtiyaç ortaya çıkmaktadır. Görev çakışmasını önlemeye yönelik yapılacak

düzenlemelerde, işlevlerin kesin olarak ayrıştırılması ve kimin neyi yapacağını açık bir şekilde belirlenmesi gerekir. Bu düzenlemenin yapılmaması ya da görev çakışmasını ortadan kaldıracak şekilde yapılamaması durumunda ise, aynı görevlerin farklı birimlerce yapılması nedeniyle bir yandan kaynak israfı oluşacak, diğer yandan da görev ve yetki çakışmasının getireceği olumsuz motivasyon nedeniyle denetim mesleği zarar görecektir.

III. İç Denetçilerin Ön İnceleme ve Soruşturma Yapıp Yapamayacakları

5018 sayılı Kanununun 64 üncü maddesinde; “Denetim sırasında veya denetim sonuçlarına göre soruşturma açılmasını gerektirecek bir duruma rastlandığında, ilgili idarenin en üst amirine bildirmek” iç denetçinin görevleri arasında sayılmıştır.

4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı yargılanabilmeleri için izin vermeye yetkili mercileri belirtmekte ve izlenecek usulü düzenlemektedir. İzin vermeye yetkili merci, bu Kanun kapsamına giren bir suç işlendiğini bizzat veya yukarıdaki maddede yazılı şekilde öğrendiğinde bir ön inceleme başlatır. Ön inceleme, izin vermeye yetkili merci tarafından bizzat yapılabileceği gibi, görevlendireceği bir veya birkaç denetim elemanı veya hakkında inceleme yapılanın üstü konumundaki memur veya kamu görevlilerinden biri veya birkaçı eliyle de yaptırılabilir.

Ön inceleme yapanlar; gerekli bilgi ve belgeleri toplayıp, görüşlerini içeren bir rapor düzenleyerek durumu izin vermeye yetkili mercie sunarlar. Burada dikkat çekici husus yapılan işin bir soruşturma değil, ön inceleme faaliyeti olduğudur. Gündelik dilde soruşturma olarak kullanılan inceleme faaliyetleri, idarenin kendi sorumluluğunda gerçekleşen eylemleri değerlendirmeyi ve yargılama sürecine bilgi ve belge sağlamayı amaçlamaktadır. Soruşturma tabiri, teknik olarak yargılama sürecine ilişkin olup, yetkili savcı ve mahkemelerce yürütülen bir faaliyettir. Buna göre, 4483 sayılı Kanun kapsamında, idare teftiş ve denetim elemanlarından hiçbirinin soruşturma yetkisi bulunmamaktadır ve mevzuattaki usul ve esaslara uygun olarak görevlendirildiklerinde inceleme ve ön inceleme yapabileceklerdir.

1 Güler, Cüneyt, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun Teftiş ve Denetim Sistemimize Etkileri, Mali Hukuk Dergisi Sayı: 128, Sayfa 11.

4483 sayılı Kanun kapsamındaki ön inceleme görevi iç denetçiler yönüyle değerlendirildiğinde, iç denetimi düzenleyen metinlerde bu kapsamda yer alan işlerin iç denetçiler marifetiyle yerine getirilmesine engel bir durum bulunmamaktadır. Her ne kadar İç Denetim Koordinasyon Kurulu münferit bir soru üzerine verdiği 20/07/2007 tarih ve 14 sayılı Kararında; “İç denetçinin denetim sırasında veya denetim sonuçlarına göre soruşturma açılmasını gerektirecek bir duruma rastlandığında, ilgili idarenin en üst amirine bu durumu bildirmek ile sınırlı bir görevi olduğundan, 4483 sayılı Kanuna göre görev verilemeyeceği” şeklinde belirtilmesine karşın, 4483 sayılı Kanun kapsamında yapılan incelemenin “soruşturma” değil, “ön inceleme” olması nedeniyle bunun iç denetçilerce yapılmasına engel bir durum olmadığı değerlendirilmektedir. Çünkü, 4483 sayılı Kanun’un 6 ncı maddesi uyarınca “izin vermeye yetkili mercii” ön inceleme neticesinde, soruşturma izni verilmesine veya verilmemesine karar verir. Yetkili merciinin soruşturma izni verilmesi kararından sonra Cumhuriyet Savcılığınca soruşturma başlatılır. Yani, bilgi ve belgelerin Cumhuriyet Savcılığına intikalinden sonra soruşturma safhası başlar.

Bu noktada, üzerinde durulması gereken bir husus ise, iç denetçilerin “ön inceleme” gerektiren konularda yoğunlaşp yoğunlaşmamasıdır. 5018 sayılı Kanuna ve ilgili mevzuata baktığımızda; iç denetçilerin uygunluk denetimi, sistem denetimi, performans denetimi, bilgi sistemleri denetimi ve ayrıca rehberlik ve danışmanlık etmek gibi yoğun bir çalışma gerektiren görev sahasına sahip olduğu, mevcut iç denetçi sayısının yeterli olmadığı, hatta bazı kurumlara henüz iç denetçi atanmadığı bilinmektedir. Hal böyle iken bünyesinde teftiş kurulları ve diğer denetim birimleri bulunduran kurumlarda ön inceleme görevlerinin bu birimlerce yürütülmesinin daha uygun olacağı, bünyesinde iç denetim dışında teftiş/denetim birimleri bulundurmayan kurumlarda ise denetim plan ve programlarında öngörülen denetim çalışmalarını aksatmamak kaydıyla ön inceleme görevlerinin iç denetçilerce yapılmasında sakınca bulunmadığı ve İç Denetim Koordinasyon Kurulunun bahse konu Kararını bu doğrultuda gözden geçirmesinde yarar olduğu düşünülmektedir.

Bir diğer konu da, iç denetçilerin, 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu kapsamındaki suçların soruşturulması

görevi bulunup bulunmadığıdır. Bu Kanun kapsamında yer alan suçları öğrenen her kim olursa olsun durumu Cumhuriyet Savcılıklarına ihbar etme yükümlülüğü vardır. Dolayısıyla, denetim esnasında bu Kanun kapsamında öğrenilen suça dair delil ve emareleri iç denetçi, bir inceleme raporu ya da yazı ekinde ivedi olarak Cumhuriyet Savcılıklarına ihbar etmelidir. Kanunda herhangi bir zorunluluk olmamasına rağmen iç denetçilerin durumu üst yöneticiye rapor ya da yazı örneğini göndermek suretiyle haberdar etmesinde fayda vardır. Denetim dışında 3628 sayılı Kanun kapsamında ihbar yoluyla öğrenilen suç konusu eylemlerle ilgili olarak, Kanunun “Soruşturma Usulü” başlıklı 19 uncu maddesinde yer alan “Soruşturmanın müfettiş veya muhakkik tarafından yapılması halinde müfettiş veya muhakkik de sanıktan ve yukarıda sayılan ilgililerden mal bildirimini isteminde bulunurlar.” hükmü karşısında iç denetçilerin muhakkik sıfatıyla görevlendirilmesinin uygun olmadığı düşünülmektedir.

Son bir husus ise, iç denetçilerin, disiplin cezası verilmesini gerektirir bir hususu denetim sırasında tespit etmesi durumunda bunu bir inceleme raporu ya da yazıya bağlayarak ilgili idarenin en üst amirine bildirmekle yükümlü olmasıdır. Bunun yanı sıra, denetim dışında ihbar yoluyla intikal eden dilekçelerin de herhangi bir incelemeye başlanılmaksızın yine doğrudan ilgili idarenin en üst amirine gönderilmesi gerektirir.

IV. Sonuç

2003 yılında yasalaşan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile kamuda denetim sistemimiz modern bir anlayışa göre yeniden şekillendirilerek idarelerde iç denetimin iç denetçilerce, dış denetimin ise Sayıştay denetçilerince yerine getirilmesi öngörülmüştür. Bu çerçevede birçok kamu idaresine sertifikalı iç denetçi ataması yapılmış ve bugüne kadar yapılan iç denetim faaliyeti ile de gerek kurumlara değer katma, gerekse iç denetim kültürünün yerleştirilmesi konusunda önemli mesafe katedilmiştir. Ancak, iç denetimde geline süreçte, birtakım sorunlarla karşılaşmış (yerleşim, harcama yetkisi, fonksiyonel bağımsızlık, teşkilat içindeki yeri, birim başkanı kadrosu vs.); ancak en önemlisi, iç denetim ile teftiş birimleri arasında görev çakışmasının ortaya çıkmış olmasıdır. Sorunun çözümü konusunda ivedi olarak daha açık bir yasal bir düzenleme yapılmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Yapılacak yasal düzenleme, iç denetim bi-

rimleri ile teftiş/ denetim birimleri arasındaki görev ve yetki çakışmasını kesin olarak çözecek mahiyette olmalıdır.

Diğer taraftan, iç denetçilerin 4483 sayılı Kanun hükümleri uyarınca “ön inceleme” yapabilmemesinin İç Denetim Koordinasyon Kurulunun aksi yöndeki kararına karşın mümkün olduğu, ancak bünyesinde teftiş kurulları bulunduran kurumlarda bu tür görevlerin bu birimlerce yürütülmesinin kamu kaynaklarının etkili kullanılması bakımından daha uygun olacağı, bünyesinde iç denetim dışında teftiş/denetim birimleri bulundurmayan kurumlarda ise denetim plan ve programlarında öngörülen denetim çalışmalarını aksatmamak kaydıyla ön inceleme görevlerinin iç denetçilerce yapılmasında sakınca olmayacağı düşünülmektedir.

Buna ilave olarak, 3628 sayılı Kanun kapsamına giren fiillerle ilgili emare ve bilgileri denetim esnasında öğrenen iç denetçilerin, bunları bir inceleme raporu ya da yazı ekinde ivedi olarak Cumhuriyet Savcılıklarına ihbar etmeleri, denetim dışında ihbar yoluyla öğrenilen fiillerde ise, muhakkik sıfatıyla görevlendirilmeleri gerektiği değerlendirilmektedir.

Son olarak, 657 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde; disiplin cezası verilmesini gerektirir bir husus;

-Denetim sırasında iç denetçi tarafından tespit edilirse durumun bir inceleme raporu ya da yazıya bağlanarak,

-Denetim dışında ihbar yoluyla iç denetçilere intikal eden dilekçelerin ise herhangi bir incelemeye başlanılmaksızın doğrudan ilgili idarenin en üst amirine gönderilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.